

Βρυξέλλες, 16 Μαΐου 2019
(OR. en)

9300/19

SUSTDEV 88
RELEX 504
ENV 484
ONU 56
ACP 61
FIN 357
DEVGEN 106
AGRI 258
CLIMA 141

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Με ημερομηνία: 16 Μαΐου 2019

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 8908/19

Θέμα: Ειδική έκθεση αριθ. 33/2018 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με
τίτλο «Καταπολέμηση της ερημοποίησης στην ΕΕ: διογκούμενη απειλή
που χρήζει περαιτέρω δράσης»
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου (16 Μαΐου 2019)

Επισυνάπτονται για τις αντιπροσωπίες στο Παράρτημα τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ειδική έκθεση αριθ. 33/2018 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Καταπολέμηση της ερημοποίησης στην ΕΕ: διογκούμενη απειλή που χρήζει περαιτέρω δράσης», τα οποία εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο κατά την 3690ή σύνοδό του στις 16 Μαΐου 2019.

Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ειδική έκθεση αριθ. 33/2018 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Καταπολέμηση της ερημοποίησης στην ΕΕ: διογκούμενη απειλή που χρήζει περαιτέρω δράσης»

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ:

1. ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ την ειδική έκθεση αριθ. 33/2018 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Καταπολέμηση της ερημοποίησης στην ΕΕ: διογκούμενη απειλή που χρήζει περαιτέρω δράσης»·
2. ΠΡΟΣΥΠΟΓΡΑΦΕΙ τα συμπεράσματα και τις συστάσεις της ειδικής έκθεσης·
3. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τη σημασία στενής συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών για την αντιμετώπιση της διογκούμενης απειλής ερημοποίησης, υποβάθμισης της γης και ξηρασίας στην ΕΕ·
4. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ
 - (i) τον ζωτικής σημασίας ρόλο της βιώσιμης διαχείρισης χερσαίων πόρων προκειμένου να αντιμετωπιστεί η διογκούμενη απειλή ερημοποίησης, υποβάθμισης της γης και ξηρασίας·
 - (ii) την αυξανόμενη ανάγκη συνοχής και συνεργειών εντός του νομικού πλαισίου της ΕΕ, ιδιαίτερα ανάμεσα στην κοινή γεωργική πολιτική, τη θεματική στρατηγική για την προστασία του εδάφους, τη στρατηγική της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, τη δασική στρατηγική της ΕΕ και τη στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα·
 - (iii) την ανάγκη επίσπευσης των δράσεων σε επίπεδο ΕΕ και κρατών μελών και ενεργού συμμετοχής για τη συνεχή προστασία του εδάφους·
 - (iv) την ανάγκη να αναβαθμιστεί η ποιότητα του εδάφους και να δοθεί τέλος στη διαδικασία υποβάθμισης της γης και των εδαφών, σύμφωνα με τις δεσμεύσεις του Θεματολογίου του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη, ιδίως με τον στόχο 15.3 που σχετίζεται με την ηθελημένη επίτευξη μηδενικής υποβάθμισης της γης¹.

¹ Εγκρίθηκε ως κεντρική έννοια της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση της απερίμωσης, στρατηγικό πλαίσιο 2018 – 2030.

5. ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ

- (i) τα αποτελέσματα πρόσφατων διεθνών εκθέσεων για τις τάσεις στην κλιματική αλλαγή, όπως η πιο πρόσφατη έκθεση αξιολόγησης της IPCC², τα οποία καταδεικνύουν αυξανόμενο επίπεδο ξηρασίας, ιδίως στα νότια και νοτιοανατολικά ευρωπαϊκά κράτη και την ποσότητα και την ποιότητα ακραίων φαινομένων (συμπεριλαμβανομένων δεδομένων που σχετίζονται με την ξηρασία)·
- (ii) τα πορίσματα της IPBES³ και την έκθεση αξιολόγησης της υποβάθμισης και της αποκατάστασης της γης·
- (iii) τις πιο πρόσφατες προβλέψεις σχετικά με την κλιματική αλλαγή, με βάση διεθνείς μελέτες, οι οποίες καταδεικνύουν αύξηση της ξηρασίας και μεταβολές στους ρυθμούς των βροχοπτώσεων, οι οποίες ενεργοποιούν διαδικασίες απερίμωσης·
- (iv) διεθνείς μελέτες οι οποίες δείχνουν εκτιμώμενη πρόοδο της απερίμωσης σε ποσοστό 10%⁴ κατά την τελευταία δεκαετία στη νότια και νοτιοανατολική Ευρώπη⁵ και μία συνεχή επέκταση προς τον βορρά⁶.

6. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ

- (i) την αυξανόμενη σύγκλιση διεθνών μελετών και αναλύσεων του υγιούς εδάφους ως παράγοντα καίριας σημασίας για τον μετριασμό των επιπτώσεων της απερίμωσης, καθώς το έδαφος είναι η μεγαλύτερη δεξαμενή άνθρακα και το θεμέλιο όλων των οικοσυστημάτων και καλλιεργούμενων εκτάσεων και έχει υψηλή ικανότητα κατακράτησης νερού, καθώς και του ρόλου του στη βελτίωση της κοινωνικής ανθεκτικότητας στις περιβαλλοντικές μεταβολές·
- (ii) τους κινδύνους που συνδέονται με την απερίμωση και απειλούν την ποιότητα ζωής και το εισόδημα των αγροτικών πληθυσμών·
- (iii) και τη σημασία του οργανικού άνθρακα του εδάφους τόσο για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής όσο και για την προσαρμογή σε αυτήν, καθώς και τις δυνητικές αρνητικές επιπτώσεις της απερίμωσης με τη μείωση των αποθεμάτων οργανικού άνθρακα του εδάφους·

² Ειδική έκθεση «Global Warming of 1,5°C» της Διακυβερνητικής επιτροπής για την κλιματική αλλαγή (Intergovernmental Panel on Climate Change), <https://www.ipcc.ch/sr15/>

³ Διακυβερνητική πλατφόρμα επιστημονικής πολιτικής για τη βιοποικιλότητα και τις υπηρεσίες οικοσυστημάτων.

⁴ Εκτιμήσεις με βάση τις πληροφορίες που περιέχει η ειδική έκθεση αριθ. 33/2018 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, παράγραφος 5, σ. 11· η μελέτη του ΕΟΠ σχετικά με την ερημοποίηση στη νότια, κεντρική και ανατολική Ευρώπη, 2008· Prăvălie, R., Patriche, C., Bandoca, G., «Quantification of land degradation sensitivity areas in Southern and Central Southeastern Europe. New results based on improving DISMED methodology with new climate data», Catena – An Interdisciplinary Journal of Soil Science – Hydrology – Geomorphology focusing on Geoecology and Landscape Evolution, αριθ. 158, 2017· σ. 309-320.

⁵ Ειδική έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου αριθ. 33/2018, παράγραφος 72, σ. 43

⁶ Ειδική έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου αριθ. 33/2018, παράγραφος 8, σ. 13

7. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή, κατά συνέπεια, να διερευνήσει περαιτέρω την ισχυρή συσχέτιση/ διασύνδεση που υπάρχει μεταξύ της απερίμωσης, της υποβάθμισης της γης και επιδράσεων των φαινομένων ξηρασίας και του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής σε αυτήν, καθώς και μέτρα για τη βιοποικιλότητα, όπως επισημαίνεται στα πορίσματα της έκθεσης ελέγχου·
8. ΤΟΝΙΖΕΙ την ανάγκη ενίσχυσης των συνεργειών μεταξύ της UNCCD⁷, της UNFCCC⁸ και της ΣΒΠ⁹ με στόχο την αντιμετώπιση της υποβάθμισης της γης και του εδάφους·
9. ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ την Επιτροπή να εξετάσει, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη
- (i) την ανάγκη στήριξης πλήρους αξιολόγησης των φαινομένων απερίμωσης και υποβάθμισης της γης σε επίπεδο ΕΕ·
 - (ii) τις διαθέσιμες επιλογές και τη σημειωθείσα πρόοδο ως προς τις δεσμεύσεις σε επίπεδο ΕΕ σχετικά με τον στόχο της μηδενικής υποβάθμισης της γης, συμπεριλαμβανομένης της ανάγκης να προωθηθεί η θέσπιση κοινού μεθοδολογικού πλαισίου, βασιζόμενου σε εναρμονισμένους και αξιόπιστους ορισμούς για την αντιμετώπιση των απαιτήσεων των ΣΒΑ¹⁰ που αφορούν την απερίμωση και την υποβάθμιση της γης·
 - (iii) την ανάγκη ανάπτυξης μεθόδων και δεικτών σύμφωνα με τις πιο καινοτόμες μελέτες και τεχνολογίες, συμπεριλαμβανομένων τεχνικών για την παρακολούθηση της Γης και δορυφορικής απεικόνισης, προκειμένου να βελτιωθούν οι μετρήσεις προόδου ως προς την επίτευξη των ΣΒΑ με αποτελεσματική και απτή ανάδραση από όλα τα χρηματοδοτούμενα έργα·
10. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τη σημασία των συστημάτων παρακολούθησης, την πολυπλοκότητά τους (μέθοδοι επιτόπιας ή εξ' αποστάσεως ανίχνευσης, ιδίως δορυφορική απεικόνιση), της εναρμόνισής τους, καταρχήν σε περιφερειακό επίπεδο με στόχο την επίτευξη των ΣΒΑ συμπεριλαμβανομένης της μηδενικής υποβάθμισης της γης·

⁷ Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση της απερίμωσης.

⁸ Σύμβαση-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή.

⁹ Σύμβαση για τη βιολογική ποικιλότητα.

¹⁰ Συγκεκριμένα, τα κράτη μέλη θα συμμετάσχουν πλήρως στο έργο που δρομολόγησε η Επιτροπή για την υλοποίηση των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) που αφορούν το έδαφος και τη γη στην ΕΕ.

11. ΣΤΗΡΙΖΕΙ την Επιτροπή στην ανάληψη της πλήρους αξιολόγησης της απερίμωσης και της υποβάθμισης της γης στην ΕΕ σε συνεργασία με τα κράτη μέλη με βάση τον παγκόσμιο άτλαντα της απερίμωσης¹¹ και τα πορίσματα των ερευνητικών έργων της ΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη τις διαθέσιμες πληροφορίες σε επίπεδο ΕΕ και κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων δεδομένων από το πρόγραμμα παρατήρησης της Γης·
12. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να προβεί σε τέτοια πλήρη αξιολόγηση βασιζόμενη σε υφιστάμενα δεδομένα κατά το δυνατόν, λαμβάνοντας υπόψη τη μεθοδολογία που αναπτύχθηκε για τις εκθέσεις της UNCCD·
13. ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ να κοινοποιηθούν τα αποτελέσματα της ειδικής μελέτης με τρόπο πιο διαδραστικό και φιλικό προς τον χρήστη, και να αξιοποιηθεί το έργο της ομάδας εμπειρογνομόνων για την προστασία του εδάφους για τη διεξαγωγή συζητήσεων σχετικά με την ανάπτυξη μεθοδολογίας και τον ενδεχόμενο καθορισμό στόχων για τη μηδενική υποβάθμιση της γης·
14. ΤΟΝΙΖΕΙ τη σημασία του έργου της ομάδας εμπειρογνομόνων για την προστασία του εδάφους και τον οριζόντιο αντίκτυπο (π.χ. κλιματική αλλαγή, απώλεια βιοποικιλότητας, μετανάστευση κλπ.) στην απερίμωση, την υποβάθμιση της γης και την ξηρασία·
15. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ την ανάγκη επιπέδου αναφοράς για τον καθορισμό της κατάστασης απερίμωσης στην ΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη τις οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις·
16. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ την ανάγκη για ολοκληρωμένη αντίληψη όσον αφορά τους κινδύνους που σχετίζονται με φαινόμενα υποβάθμισης της γης, απερίμωσης και ξηρασίας και τις κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις τους, προκειμένου να αναπτυχθεί αποτελεσματικά μία πιο συνεκτική πολιτική στην ΕΕ για τη στήριξη των φορέων χάραξης πολιτικής σε επίπεδο ΕΕ και κρατών μελών·
17. ΖΗΤΕΙ να εξεταστεί περαιτέρω η ανάπτυξη χρηματοδοτικού συστήματος σχεδιασμένου να στηρίζει τα κράτη μέλη στην υλοποίηση της UNCCD με ιδιαίτερη έμφαση στη διαδικασία καθορισμού στόχων ως προς τη μηδενική υποβάθμιση της γης και τα απαραίτητα σχετικά μέτρα για την επίτευξη τέτοιων στόχων·

¹¹ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Κοινό Κέντρο Ερευνών,
<https://wad.jrc.ec.europa.eu/aridityprojections>

18. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή

- (i) να εξετάσει περαιτέρω την ανάπτυξη χρηματοδοτικού συστήματος για τη χαρτογράφηση της υποβαθμισμένης γης μέσω ειδικών απογραφών της κατάστασης του εδάφους, με βάση την κοινή πολιτική προσέγγιση·
 - (ii) να συμμετάσχει ενεργά προκειμένου να διατηρήσει και να βελτιώσει την ποιότητα των εδαφών και να σταματήσει τη διαδικασία υποβάθμισης του εδάφους·
 - (iii) να προβεί σε ρυθμίσεις προκειμένου να υπαχθούν έργα με αντικείμενο την απερήμωση, την υποβάθμιση της γης και την ξηρασία σε υφιστάμενους χρηματοδοτικούς μηχανισμούς στην ΕΕ·
 - (iv) να εξετάσει νέους τρόπους χρηματοδότησης της υλοποίησης άμεσων δράσεων εναντίον της απερήμωσης.
-